

СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РОМЕНСЬКИЙ КОЛЕДЖ БІБЛІОТЕКА

БЕСІДА - ЕКСКУРС

«КОЛЬОРИ,
ЩО ДАЮТЬ
НАДІЮ»

2016

У статті 20 - ій I - го розділу Конституції України записано : “
Державними символами України є – Державний прапор України, Державний герб України, Державний гімн України.

Що означають ці символи ми поговоримо детальніше.

Державний прапор - одна з офіційних емблем держави, яка символізує її суверенітет. Український державний прапор являє собою синьо – жовте прямокутне полотнище з двох рівних горизонтально розташованих смуг – синього та жовтого. Поєднання кольорів синього та жовтого може трактуватись по різному: це і чисте безхмарне небо, що простяглось над жовтим кольором хлібного лану - символу миру і достатку ; це і поєднання символів життя Золотого Сонця у Синьому Космосі. Однак головна ідея синьо – жовтого – це велика гармонія космосу, Сонця, Землі і всього суцього на Землі. Затвердження державним синьо – жовтого національного прапора підтверджує єдність народу і держави, їх нерозривний зв'язок.

2 ведучий

Небеса блакитні сяють з глибини,
А пшеничні й житні мерехтять лани.
Образ цей не зблідне, хоч минуть жнива,
Це знамено рідне – злото й синева.
Прапор наш , як літо, в сонці майорить,
По долині жито, по горі - блакить.

Історичні джерела донесли до нас досить скупі відомості про кольори прапорів Київської Русі. У 1910 році сині і жовті кольори назвали державними кольорами Давньої Русі, спадкоємицею якої передусім була Україна.

Одна з версій щодо давньої української традиції поєднання жовтого й синього кольорів така. Згідно з нею слово “хохол” , яким дехто зневажливо називає українців , - монгольського походження: “ хох” – означає синій, голубий , небесний, “ улу” – жовтий. Кінцева голосна редукується – маємо теперішнє звучання – хохол.

Згадаймо, що мечі, як символи незламності і перемоги, фарбували в синій колір, а вкладали їх в золотисті піхви. Таким чином ми бачимо, що перші згадки про прапори історики знаходять в документальних джерелах про життя русичів. Існували прапори і знамена полкові, сотенні, курінні. На козацьких прапорах часто зображувалися святі або хрести. Синьо – жовті прапори та кольори дістають своє поширення на західноукраїнських землях у XIV ст.

З ведучий

В 1914 р. українські січові стрільці мали прапор із зображенням святого Михаїла, що тримає меч і щит, на якому зображений золотий лев на синьому фоні. В березні 1918 року Центральна Рада затвердила жовто – блакитний прапор як символ українського народу, Української Народної Республіки. Ініціатором цього був Михайло Грушевський . Після перевороту, вчиненого гетьманом П.Скоропадським, прапор з блакитного був замінений на синьо – жовтий і таким уже залишився.

- ...” Бій одлунав, Жовто – сині знамена

Затріпотіли на станції знов...”

Кожен, безперечно, пам’ятає ці слова з балади В.Сосюри. Адже саме з цього твору більшість громадян України вперше дізналися про саме існування національно прапора своєї держави. Прапора, як вважалося , ворожого, націоналістичного, бо під ним, мовляв, воювали проти Радянської влади й народу петлюрівці й бандерівці.

Зрештою , так багато хто і вважав, глибоко не замислюючись над цим, аж поки на весні 1989 року синьо - жовті знамена не замайоріли на площах Львова, Тернополя, Івано – Франківська та інших міст Західної України, а відтак Києва, Харкова, Донецька, Сум. І тисячі тисяч людей поволі, поступово прозріли , довідавшись усю правду про цей прапор, що ніякий він не буржуазний чи вороже націоналістичний, а існує ще з часів Київської Русі, що під ним, не один вік чесні сини і дочки народу нашого йшли здобувати волю і незалежність Україні.

4 ведучий

У Києві синьо - жовтий прапор був висвячений в Соборі св. Софії і урочисто піднятий біля будинку міськради у липні 1990 р.

2 вересня 1991 року над будинком Верховної Ради України було піднято синьо- жовтий Національний Прапор - символ незалежності та суверенітету нашої держави.

Досі не стерлося відчуття тих днів, коли стало можливим іти вулицею вздовж якої, а також на будинках, тріпотіли на вітрі синьо – жовті прапори. Не вистачало лише невеликої формальності, але і вона відпала, коли 28 січня 1992 року сесія Верховної Ради нашої Республіки більшістю голосів проголосила синьо – жовтий прапор Державним Прапором України. Ревно ж бережімо нашу святиню, стараймося ніколи й нічим не заплямувати її.

Небеса блакитні сяють з глибини,
А пшеничні й житні мерехтять лани.
Образ цей не зблідне, хоч минуть жита.
Це знамено рідне – злото й синява.
Прапор наш, як літо, в сонці майорить.
По долині - жито, по горі – блакить.

5 ведучий

Герб – це розпізнавальний знак держави.

Як державний герб тризуб на синьому тлі був схвалений 12 лютого 1918 року малою радою в Коростині . Як герб тризуб залишався і в часи гетьманату, а далі й за Директорії. Від часу об'єднання УНР і ЗУНР державним гербом став золотий тризуб на синьому тлі.

Михайло Грушевський вважав, що лише УНР – “ єдина спадкоємиця Русі на визнання знаку тризуба”.

І ось, 19 лютого 1992 року за пропозицією Президента України Л.М.Кравчука сесія Верховної Ради затвердила малий герб України,

вважаючи його головним елементом великого герба України. Тризуб став офіційною емблемою нашої держави.

(Звучить гімн України)

Наш герб – тризуб, це воля, слава, сила
Наш герб – тризуб. Недоля нас косила,
Та ми зросли, ми є, ми завжди будем.
Добро і пісню несемо ми людям.

1 ведучий

Наступна наша розповідь присвячена національному Гімну України.

Пісня – душа народу, національні гімни – найвищий прояв його волелюбних прагнень, духовно - патріотичних устремлінь.

Яскравим виявом патріотично – національних почуттів українців єдиної нашої землі стала поява вірша поета й етнографа Павла Чубинського “ Ще не вмерла Україна” (звучить вірш).

Жодному нашому творові української літератури не судилась така велична і трагічна доля.

Велична, бо в ньому втілена споконвічна мрія народу стати суверенним, здобути волю, виражена незламна віра у відродження України.

Трагічна, бо понад століття пісню – гімн переслідували, вбивали, забороняли, та як не силувались – не вбили.

Нелегкі випробування випали на долю автора вірша “ Ще не вмерла Україна”.

Народився Павло Платонович Чубинський 27 січня 1839р. в Борисполі - поблизу Києва . У Петербурзі здобув юридичну освіту. Визнання заслуг Чубинського в галузі народознавства супроводжувалось переслідуванням його як українського патріота, який мав сміливість демонструвати свою любов до України, її мови, культури. Зрештою, своєю збіркою “ Сопілка “, виданою під псевдонімом Павлусь, Чубинський теж засвідчив свої симпатії до українського художнього слова , вболівання за його долю. Та найяскравішим виявом патріотичних почуттів автора було створення вірша “ Ще не вмерла Україна,” за що у першу чергу він поплатився засланням до

Архангельської губернії, потім - до Сибіру. Як і її автор, тисячі і тисячі синів українського народу з цим гімном на устах боролися за волю України, страждали в царських тюрмах, ішли на заслання, гинули героїчною смертю у повстанських загонах.

2 ведучий

Автор музики вірша “ Ще не вмерла Україна” – Михайло Михайлович Вербицький (1815 – 1870 р.р.) – талановитий композитор , один з організаторів духовного та культурного життя на Західній Україні. Він автор багатьох музичних творів на народні мелодії, вальсів, п’єс для гітари, симфонічних творів. Пісня – гімн утверджувала братерські почуття українців до інших народів, закликала слов ’ян до єдності.

З піснею – гімном пов’язані віковічні поривання нашого народу до незалежності, яка в наш час стала реальністю. Тому нова незалежна Україна обрала мелодію і слова пісні “ Ще не вмерла Україна” за свій Державний гімн. Пісні, створеної діячами культури Наддніпрянщини і Галичини. Пісні, яка понад століття одухотворює вала національно-духовні поривання народу до своєї незалежності, кликала народ до святої Волі.

І от, 15 січня 1992 року Президія Верховної Ради України затвердила музичну редакцію гімну України.

Слова палкі, мелодія врочиста.

Державний гімн ми знаємо усі.

Для кожного села, містечка, міста

Це клич один з мільйонів голосів.

Це наша клятва, заповідь священна,

Хай її чують друзі й вороги,

Бо Україна вічна, незнищенна,

Від неї ясне сонце навкруги.